

**Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка**

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою університету
протокол № 11 від 23.04.2020 р.
уведено в дію наказом ректора
№ 97-р від 23.04.2020 р.
з змінами та доповненнями
затвердженими вченою радою
університету
протокол № 13 від 29.06.2021 р.
уведено в дію наказом ректора
№ 157-р від 29.06.2021 р.
Із змінами та доповненнями
затвердженими вченою радою
університету
протокол № 13 від 28.06.2022 р.
уведено в дію наказом ректора
№ 127-р від 28.06.2022 р.
Із змінами та доповненнями
затвердженими вченою радою
університету
протокол № 10 від 30.05.2023 р.
уведено в дію наказом ректора
№ 146-р від 30.05.2023 р.
Із змінами та доповненнями,
затвердженими Вченою радою
університету

протокол № 14 від 24 червня 2025 р.,
уведено в дію наказом ректора
№ 211 від 24 червня 2025 р.
В.о. ректора_Володимир Кравець

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ГЕОГРАФІЯ)»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за предметною спеціальністю А 4 Середня освіта (Географія)
галузі знань А Освіта**

Тернопіль, 2025 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	А Освіта
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	А4 Середня освіта
ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ (СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ)	А 4.07 Середня освіта (Географія)
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський) рівень
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Магістр
освітня КВАЛІФІКАЦІЯ	Магістр середньої освіти за предметною спеціальністю «Середня освіта (Географія)»
професійна кваліфікація	Вчитель-магістр (Середня освіта (Географія))

ПОГОДЖЕНО

Голова науково-методичної
ради Тернопільського
національного

педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

Надія ДРОБИК

20 червня 2025 р.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено проєктною групою ОП «Середня освіта (Географія)» Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка у складі:

1. **Сивий Мирослав Якович** – доктор географічних наук, професор кафедри географії та методики її навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.
2. **Заставецька Леся Богданівна** – доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри географії та методики її навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка;
3. **Альтгайм Любов Богданівна** – кандидат географічних наук, доцент кафедри географії та методики її навчання;
4. **Заблоцький Богдан Володимирович** – кандидат географічних наук, доцент кафедри географії та методики її навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.
5. **Вітенко Ігор Михайлович** – заступник директора з науково-методичної роботи та міжнародного співробітництва Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти.
6. **Федоруц Микола Васильович** – директор академічного ліцею «Українська гімназія ім. І. Франка»
7. **Фоменко Олександра Євгенівна** – магістрантка спеціальності А 4 Середня освіта другого рівня вищої освіти.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Рецензент - докторка педагогічних наук, професорка, завідувачка кафедри географії та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету **О. Браславська**
2. Рецензент – докторка педагогічних наук, професорка кафедри психолого-педагогічних дисциплін національного університету імені М.П. Драгоманова **С. Кобернік**.
3. Рецензент - кандидатка педагогічних наук, директорка Тернопільської ЗОШ № 28 І-ІІІ **Л. Вавринів**.

**І. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ З ПРЕДМЕТНОЇ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
А4 СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ГЕОГРАФІЯ)**

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, географічний факультет, кафедра географії та методики її навчання
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр
Галузь знань	А Освіта
Спеціальність	А4 Середня освіта
Предметна спеціальність	А4 Середня освіта (Географія)
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма другого рівня вищої освіти за спеціальністю А 4 Середня освіта галузі знань А Освіта
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – магістр. Спеціальність – А4 Середня освіта Освітня програма – «Середня освіта (Географія)» Вчитель-магістр (Середня освіта (Географія))
Наявність акредитації	-
Форма навчання	Інституційна денна (очна), дистанційна
Мова(и) викладання	Українська мова
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний Обсяг ОП на базі повної загальної середньої освіти - 90 кредитів ЄКТС, термін навчання – 1 рік і 4 місяці
Передумови	Вступ на базі диплома ступеня бакалавра
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію спеціальності НД 2096728, дійсний до 01.07.2025

Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/magistr/geo/opp_014.07.php
2 – Мета освітньої програми	
Забезпечити підготовку кваліфікованих науково-педагогічних фахівців (7 рівня НРК) за спеціальністю А4 Середня освіта, формувати загальнонавчальні, фахові та інтегральні компетентності на основі засвоєного здобувачами вищої освіти змісту психолого-педагогічних, загальнонаукових і географічних дисциплін, що дасть можливість працювати у галузі освіти, самостійно проводити наукові і виробничі дослідження, успішно самореалізуватися у житті.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	А Освіта А4 Середня освіта А4 Середня освіта (Географія)
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна. Зміст програми спрямований на загальну та професійну підготовку конкурентоспроможного фахівця, який володіє сучасними технологіями у сфері географії та методики її навчання, здатний до творчої навчально-методичної діяльності, безперервної самоосвіти, професійного самовдосконалення.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта в галузі А Освіта спеціальності А4 Середня освіта Ключові слова: освіта, географія, магістр
Особливості програми	Підготовка фахівців, готових до здійснення педагогічної діяльності, спрямованої на підвищення ефективності процесу навчання географії, планування навчальних занять на основі модельних навчальних програм, застосування різних видів й форм організації навчальнопізнавальної діяльності здобувачів освіти, застосування різних форми оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, аналізу інформації щодо освітніх інновацій, умов їхнього впровадження забезпечується наявністю виробничої педагогічної практики у старших класах закладів середньої освіти та залученням фахівців із педагогічних наук. А також підготовка фахівців до організаційно-управлінської, аналітичної і науково-дослідної діяльності у виробничо- галузевій сфері з акцентом на використання географічних компетентностей, проведення проміжних міждисциплінарних наукових досліджень, підготовку спільно з викладачами методичних рекомендацій до проведення занять з фахових дисциплін, проведення практикумів з профільних дисциплін з метою ознайомлення з новітніми методами та технологіями досліджень в області географії.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	

Придатність до працевлаштування	Професіонал, здатний виконувати зазначену професійну роботу (за Класифікатор професій - 2024): 232 Вчитель закладу загальної середньої освіти
Подальше навчання	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентсько-центроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання, електронне навчання в системі MOODLE, навчання через наукову та педагогічну практику тощо.
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень магістрантів здійснюється за системою ECTS та національною шкалою оцінювання. <i>Поточний контроль</i> – (індивідуальне та фронтальне усне опитування, письмове опитування, тест-контроль, есе, презентації, реферативні повідомлення, захист проєктів, дискусії за круглим столом та ін.). <i>Підсумковий контроль</i> – екзамени та заліки, з урахуванням накопичених балів у процесі поточного контролю. <i>Державна атестація</i> – підготовка та публічний захист магістерської роботи.
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі природничих і суспільно-географічних наук або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій, використовуючи сучасні технології та інноваційні засоби навчання; вирішувати складні професійні та життєві проблеми, що характеризуються невизначеністю умов та вимог

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність формувати і розвивати в здобувачів освіти ключові компетентності і наскрізні вміння, визначені державними стандартами освіти ЗК 2. Здатність добирати і використовувати сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти ЗК 3. Здатність формувати мотивацію здобувачів освіти й організовувати їхню пізнавальну діяльність ЗК 4. Здатність усвідомлювати особисті почуття, емоції, потреби та емоційні стани інших учасників освітнього процесу, керувати власними емоційними станами ЗК 5. Здатність формувати й розвивати мовно-комунікативні вміння й навички здобувачів освіти. ЗК 6. Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі. ЗК 7. Здатність створювати умови, які забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища ЗК 8. Здатність формувати в здобувачів освіти культуру здорового й безпечного способу життя. ЗК 9. Здатність організовувати різні види й форми навчальної та пізнавальної діяльності здобувачів освіти ЗК 10. Здатність аналізувати результати навчання здобувачів освіти. ЗК 10. Здатність взаємодіяти з колегами в професійних спільнотах з питань професійного розвитку
Фахові компетентності (ФК)	ФК 1. Здатність використовувати знання основ філософії, психології, педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей в галузі теорії й практики педагогічної діяльності. ФК 2. Здатність до застосування знань щодо принципів та етапів формування зони європейської вищої освіти, тенденції розвитку освіти та управління нею в Україні на сучасному етапі. ФК 3. Здатність застосовувати вміння здійснювати моніторинг перебігу навчально-виховного процесу та наскрізний контроль навчальних досягнень учнів і студентів з метою підвищення ефективності методики навчання географії.

	ФК 4. Здатність здійснювати теоретичне та емпіричне психолого-педагогічне дослідження та застосовувати сучасні експериментальні методи для оцінки якості процесу навчання географії. ФК 5. Здатність використовувати навички роботи з комп'ютером та знання й уміння в галузі сучасних інформаційних технологій в освіті й науці, володіти сучасними геоінформаційними програмними пакетами дослідження географічних явищ та процесів. ФК 6. Здатність до засвоєння іноземних мов та їх використання у професійній діяльності. ФК 7. Здатність використовувати методологічні принципи для встановлення теоретичної достовірності нових географічних теорій, концепцій, доктрин, гіпотез, методів та їхньої науково-практичної перспективності. ФК 8. Здатність використовувати професійні знання з фізичної, економічної та суспільної географії у процесі комплексного вивчення територій та застосовувати їх у життєвих ситуаціях, розуміти, пояснювати взаємозв'язки у ландшафтах, особливості фізико- географічних об'єктів у геосферах. ФК 9. Здатність розуміти сучасні суспільно-географічні концепції, володіти основами дослідницької діяльності, застосовувати методики суспільно- географічних досліджень; ФК 10. Здатність, базуючись на загальній теорії географії, використовувати системний аналіз в географічних дослідженнях на глобальному, регіональному та локальному рівні, моделювати сучасний стан та перспективи розвитку геосистем. ФК 11. Здатність проводити аналіз та давати оцінку мінерально-ресурсному потенціалу України та регіонів, встановлювати закономірності територіальної організації мінерально-сировинного комплексу та особливості його функціонування, раціонального використання мінеральної сировини та охорони довкілля в гірничопромислових регіонах. ФК 12. Здатність організовувати навчальний процес з вивчення географічних дисциплін у школі на засадах особистісно-орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів під час педагогічної практики. ФК 13. Здатність узагальнити засвоєні знання та сформовані вміння у процесі теоретичної та практичної підготовки, у формуванні професійних компетентностей у науково-дослідній роботі, під час підготовки та захисту магістерської роботи. ФК 14. Здатність застосовувати картометричні методи аналізу для оцінки різних географічних ситуацій, володіти методами створення цифрових картографічних матеріалів, формування просторових баз даних, проведення просторового аналізу з використанням ГІС-технологій. ФК 15. Здатність добре розбиратися у сучасній геополітичній ситуації, політико-географічних проблемах з метою формування особистості з адекватною громадянською позицією, з'ясовувати небезпечні глобальні тенденції і глобальні проблеми розвитку людства та здійснювати пошуки шляхів їх подолання. ФК 16. Здатність до практичної діяльності зі збору первинної інформації, її представлення та аналізу, визначення складових територіальної організації і рівня обслуговування населення окремими галузями сфери послуг України та її регіонів, в тому
--	--

	числі медичної географії. ФК 17. Здатність вивчати та аналізувати проблеми відтворення населення, що зумовлені демографічними та соціально-економічними чинниками, етносу як історико-культурного феномену. ФК 18. Здатність синтезувати підходи різних наук до регіональних досліджень, вивчати регіоналізацію міжнародних відносин під впливом факторів глобалізації. ФК 19. Здатність працювати із законодавчими і правовими актами з кадастру та моніторингу земель, визначати показники контролю якості земель за якими проводиться моніторинг, виконувати аналіз земельних ресурсів. ФК 20. Здатність оцінити масштаби й наслідки екологічних кризових ситуацій, створювати просторово-часові моделі екологічного стану соціального середовища, застосувати еколого-географічні знання і вміння для розробки і пропонування заходів щодо поведінки у випадку виникнення кризової екологічної ситуації на певній території. ФК 21. Здатність до розуміння теорії сталого й збалансованого розвитку природно-ресурсних і природно-господарських комплексів і систем, наукових засад еколого-економічної оцінки, визначення розмірів плати за використання природних ресурсів. ФК 22. Здатність розуміти районне планування як комплексну організацію території, раціональну організацію розселення населення і охорони навколишнього середовища. ФК 23. Здатність досліджувати просторову організацію окремих регіонів, еволюцію і функціонування регіональних геосистем різного ієрархічного рівня на основі знань і вмінь регіоналістики.
--	---

7. Програмні результати навчання	
Знання	
ПРН 1	Знає сутність основних категорій філософії науки, психології, педагогіки, сучасні досягнення в їх предметній області та розуміє важливість майбутньої професійної діяльності у контексті загальноісторичного процесу.
ПРН 2	Знає психолого-педагогічні аспекти навчання і виховання студентів, основи управління навчальним процесом у школі, сучасні теоретичні та практичні основи методики навчання географії у школі та практичні шляхи їхньої реалізації в різних видах навчальної діяльності.
ПРН 3	Знає філософські основи професійного спрямування, розуміє методологічні засади географічної науки і застосовує їх у процесі вирішення практичних завдань.
ПРН 4	Знає та розуміє сутність сучасних концепцій суспільної географії, принципи структурної і функціональної територіальної організації суспільства
ПРН 5	Знає та розуміє теорію сталого й збалансованого розвитку природно-ресурсних і природно-господарських комплексів і систем, наукових засад еколого-економічної оцінки.
ПРН 6	Описує механізми функціонування природних і суспільних територіальних комплексів, окремих її компонентів, класифікує зв'язки і залежності між компонентами, знає причини, перебіг і наслідки процесів, що відбуваються в них;
Уміння (когнітивні, практичні, комунікативні)	
ПРН 7	Вміє застосовувати навички дослідницької діяльності у вивченні географічних наук, природних і суспільних явищ, соціально- педагогічних процесів, окремої особистості, у вирішенні важливих професійних проблем. Формулювати нові гіпотези та наукові задачі в області географії, застосовувати сучасні наукові методи дослідження та інформаційно-комунікаційні технології.
ПРН 8	Володіє основами іноземних мов на рівні, необхідному для роботи з навчально-методичною літературою зі спеціальності, здатний удосконалювати й підвищувати власний професійний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.
ПРН 9	Вміє застосовувати науково-методичні основи та стандарти в області інформаційних технологій, навички використання програмних засобів і навички роботи в комп'ютерних мережах, створювати бази даних і використовувати Інтернет-технології в географії.
ПРН 10	Вміє використовувати професійні знання з фізичної географії у процесі комплексного вивчення територій та застосовувати їх у життєвих ситуаціях.
ПРН 11	Вміє давати характеристику географічного об'єкта чи явища, об'єктивно оцінювати події, що відбуваються в галузі природничої і суспільної географії. Знає та розуміє природні особливості та закономірності розвитку природних умов свого регіону.

ПРН 12	Вміє здійснювати історико-географічне дослідження території, аналізувати природно-ресурсні, соціально-економічні передумови її розвитку та функціонування просторової організації, надавати економіко-географічну оцінку розвитку регіонів України.
ПРН 13	Вміє оцінювати мінерально-ресурсний потенціал територій України та її регіонів з метою подальшого їх освоєння та використання.
ПРН 14	Вміє визначати складові територіальної організації і рівня обслуговування населення окремими галузями сфери послуг (в т.ч. медичної) України та її регіонів на базі збору первинної інформації, її представлення та аналізу.
ПРН 15	Вміє застосовувати навички, сформовані під час науково-дослідницької практики (діяльності), у планових та проектних дослідженнях, у районному плануванні, розробці генеральних схем.
ПРН 16	Вміє організовувати навчальний процес з вивчення географічних дисциплін у школі на засадах особистісно-орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів під час педагогічної практики.
ПРН 17	Вміє використовувати теоретичні узагальнення та методологічні принципи для встановлення теоретичної достовірності нових географічних теорій, концепцій, доктрин, гіпотез, методів та їхньої науково-практичної перспективності.
ПРН 18	Вміє проектувати і складати різноманітні тематичні карти, застосовувати основні графічні прийоми при побудові карт, методи і способи для аналізу інформації за географічними картами.
ПРН 19	Вміє досліджувати та аналізувати проблеми відтворення населення, що зумовлені демографічними та соціально-економічними чинниками, етносу як історико-культурного феномену.
ПРН 20	Вміє працювати із законодавчими і правовими актами з кадастру та моніторингу земель, визначати показники контролю якості земель за якими проводиться моніторинг, за картографічними джерелами виконувати аналіз земельних ресурсів.
ПРН 21	Вміє аналізувати сучасну структуру державного управління природокористування в Україні, функції та завдання органів державного управління природокористуванням, управління туристичними дестинаціями, роль громадських об'єднань та організацій у забезпеченні сталого й пропорційного розвитку регіонів.
ПРН 22	Вміє створювати просторово-часові моделі екологічного стану соціального середовища, розробляти проекти щодо висвітлення основних соціоекологічних проблем і шляхів їх подолання.
ПРН 23	Вміє досліджувати просторову організацію окремих регіонів, еволюцію і функціонування регіональних геосистем різного ієрархічного рівня на основі знань і вмінь регіоналістики.
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	

Кадрове забезпечення	100% науково-педагогічних працівників, залучених до викладання навчальних дисциплін з ОП Середня освіта (Географія), мають наукові ступені та вчені звання з досвідом дослідницької та практичної роботи за фахом. До реалізації програми залучаються також висококваліфіковані спеціалісти. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз в п'ять років проходять стажування в провідних вітчизняних вишах і за рубежом. Кадрове забезпечення ОП відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.
Матеріально-технічне забезпечення	Навчальні корпуси; тематичні кабінети; спеціалізовані лабораторії; комп'ютерні класи; точки бездротового доступу до мережі Інтернет; мультимедійне обладнання; географічний стаціонар; спортивні зали, спортивні майданчики; гуртожитки; пункти харчування.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний сайт ТНПУ: http://tnpu.edu.ua ; необмежений доступ до мережі Інтернет; наукова бібліотека, читальні зали; віртуальне навчальне середовище Moodle; пакет MS Office; корпоративна пошта; навчальні і робочі плани; графіки навчального процесу; розклади занять; навчально-методичні комплекси дисциплін; навчальні та робочі програми дисциплін; дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; програми практик; методичні вказівки щодо виконання курсових проектів (робіт); критерії оцінювання рівня підготовки; пакети комплексних контрольних робіт.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Укладено угоди про організацію академічних обмінів з наступними навчальними закладами: Прикарпатський національний університет ім. В.Стефаника, Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, Тернопільський національний медичний університет ім.І.Горбачевського, Харківський національний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди, Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича.
Міжнародна кредитна мобільність	Згідно з угодами ТНПУ про міжнародну кредитну мобільність, зокрема ERASMUS+: Шеньянський педагогічний університет (29.11.2018 р. – необмежений); Університет Humanitas (м. Сосновець) (27.11.2018 р. – необмежений); Куявсько-Поморська вища школа (м. Бидгощ) (27.10.2014 р. – необмежений); Вища лінгвістична школа у м. Ченстохова (27.10.2014 р. – необмежений);
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не здійснюється

ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кіль- кість креди- тів	Форма підсумкового контролю
2.1. Обов'язкові компоненти ОП			
2.1.1. Загальна підготовка			
ОКЗ 1	Філософія науки	3	екзамен
ОКЗ 2	Цифрові технології в освіті та науці: тренінг-курс	3	залік
ОКЗ 3	Методика наукових досліджень	3	залік
ОКЗ 4	Іноземна мова для академічних цілей	4	екзамен
Всього:		13	
2.1.2. Професійна підготовка			
ОКП 5	Психологія і педагогіка	3	екзамен
ОКП 6	Менеджмент в освіті	3	екзамен
ОКП 7	Методика навчання географії	3	екзамен
ОКП 8	Історія та методологія географічної науки	3	екзамен
ОКП 9	Прикладна фізична географія	3	екзамен
ОКП 10	Сучасні концепції суспільної географії	3	екзамен
ОКП 11	Географія мінеральних ресурсів України	3	екзамен
ОКП 12	Конструктивна географія	3	екзамен
Всього:		24	
2.1.3. Практична підготовка			
ОКП 13	Педагогічна практика	20	залік
ОКП 14	Підготовка кваліфікаційної роботи	8	
Всього:		28	
2.1.4. Атестація			
Кваліфікаційна робота		1	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		66	
2.2. Вибіркові компоненти			
2.2.1. Загальна підготовка			
Вибіркові компоненти*		6	залік
Всього		6	
2.2.2 Професійна підготовка			
Вибіркові компоненти*		18	
Загальний обсяг вибірових компонент:		24	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

**Вибіркові компоненти (навчальні дисципліни) із загальноуніверситетського каталогу вибірових навчальних дисциплін загальної підготовки та каталогу вибірових дисциплін професійної підготовки освітньої програми, а також навчальних дисциплін з інших освітніх програм чи інших рівнів вищої освіти ТНПУ / інших ЗВО за програмами зовнішньої чи внутрішньої академічної мобільності.*

II. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньої програми спеціальності А4 Середня освіта проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: магістр географії. Атестація здійснюється відкрито і публічно.
Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти	
Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	Функціонує система внутрішнього забезпечення якості, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів: - визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; - здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; - забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів; - забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; - забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; - забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату. Система забезпечення ЗВО якості освітньої діяльності та якості вищої освіти за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти. Регулюється Положенням про внутрішню систему забезпечення якості в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка, затвердженим вченою радою університету.
Принципи та процедури забезпечення якості освіти	Принципи та процедури забезпечення якості вищої освіти в ТНПУ представлені у таких нормативних документах: • Положення про організацію освітнього процесу Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. • Положення про організацію та проведення практик студентів. • Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників. Положення про реалізацію права на академічну мобільність. • Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти. • Положення про центр забезпечення якості освіти.
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	Механізм створення та періодичного перегляду ОП закладено у «Положенні про розроблення та супроводження освітніх програм»: Група забезпечення ОП здійснює моніторинг ринку праці, організаційно супроводжує процес підготовки здобувачів вищої освіти протягом усього терміну навчання, аналізує її актуальність, відповідність ОП чинним нормативним документам, рекомендаціям МОН України, вимогам роботодавців та студентської спільноти й, за необхідності, розробляє зміни

	до навчальних планів та іншої документації. Пропозиції щодо удосконалення ОП надає програмна рада як дорадчий орган гаранта ОП, створена Комісією внутрішнього забезпечення якості освіти факультету. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка.
Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників ЗВО та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб	Впроваджено механізм оцінювання досягнень здобувачів – претендентів на отримання стипендій; оцінювання науково-педагогічних працівників на основі рейтингів науково-дослідної, методичної та організаційної роботи і рейтингування викладачів за результатами анкетування здобувачів. Він закладений у таких нормативних документах ТНПУ: • Положення про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка. • Порядок формування рейтингу осіб, що навчаються за кошти державного (місцевого) бюджету. • Правила призначення стипендій у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка. • Положення про рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників. Результати оцінки та рейтингування оприлюднюються на веб-сайті ТНПУ.
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників	Регулюється положенням про підвищення кваліфікації (стажування) педагогічних і науково-педагогічних працівників. Ведеться робота над посиленням практичної складової підвищення кваліфікації НПП в системі післядипломної та неформальної освіти, зокрема, шляхом проходження стажувань на підприємствах, установах, організаціях в межах України та закордоном, участі у міжнародних проектах, грантових програмах, навчання за сертифікаційними програмами. В ТНПУ розроблена та реалізується програма професійного розвитку викладачів.
Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	Здобувачі ОП Середня освіта (Географія) забезпечені необхідними ресурсами (матеріальна база, навчально-методичне та інформаційне забезпечення, дистанційна освітня платформа Moodle). Реалізуються заходи щодо удосконалення організації самостійної роботи здобувачів різних форм навчання, в т.ч. через постійний моніторинг, актуалізацію курсів дисциплін, дистанційну освітню платформу Moodle. В ТНПУ діють: • Положення про організацію самостійної роботи студентів. • Положення про дистанційне навчання в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка. • Положення про електронний навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни.
Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи	У ТНПУ діє: • Положення про запобігання і виявлення плагіату та інших академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів вищої освіти. • Положення про запобігання і виявлення плагіату та інших видів академічної нечесності у навчально-методичній та науково-дослідній роботі працівників. В ТНПУ діє Постійна комісія з питань етики і академічної доброчесності запобігання плагіату освітній діяльності. Усі здобувачі вищої освіти спеціальності А4 Середня освіта (Географія) та науково-педагогічні працівники, що забезпечують реалізацію ОПП, підписують декларацію про дотримання академічної доброчесності. Кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти перевіряються на плагіат в системі MOODLE.

запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ЗВО і здобувачів вищої освіти	
---	--

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

[illegible]

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15
ПРН 1	+				+			+				+	+		
ПРН 2			+		+	+	+					+	+	+	
ПРН 3	+		+			+	+	+	+					+	
ПРН 4								+		+					
ПРН 5								+	+	+	+				
ПРН 6									+		+	+			+
ПРН 7		+	+						+					+	+
ПРН 8				+								+			
ПРН 9		+					+								+
ПРН 10							+		+		+	+			+
ПРН 11									+		+	+			+
ПРН 12							+			+	+			+	+
ПРН 13											+				
ПРН 14															
ПРН 15														+	+
ПРН 16						+							+	+	
ПРН 17			+					+		+					
ПРН 18															+
ПРН 19															+
ПРН 20															+
ПРН 21											+				+
ПРН 22			+												+
ПРН 23										+	+				+

Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

2. Національна рамка кваліфікацій, затверджена постановою Кабінету міністрів України від 23.11.2011 No 1341 (зі змінами) [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>

3. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. No 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. No 365) [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/365-2021-%D0%BF#Text>

4. Класифікатор професій - 2025. [чинний, зі змінами, внесеними 13.12.2024]. [Електронний ресурс]. URL: <https://www.buhoblik.org.ua/kadry-zarplata/trudoustrojstvo/3978-klasifikator-profesij.html>

5. Довідник користувача ЄКТС [Електронний ресурс]. 2015. URL: <http://erasmusplus.org.ua/en/news/1162-ects-user-guide-2015-in-english-and-ukrainian-languages-are-available-in-e-format.html>

6. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). – К.: ТОВ «ІС», 2015. – 32 с.

URL: https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf

7. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 No600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 No584). URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-unesennya-zmin-do-metodichnih-rekomendacij-shodo-rozroblennya-standartiv-vishoyi-osviti-1>

8. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації / авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова ; за ред. В.Г. Кременя. Київ: НВЦ «Пріоритети», 2014. 120 с. URL:

http://ibhb.chnu.edu.ua/uploads/files/metodrada/Rozroblennya_osv_program.pdf

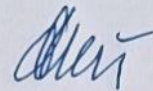
10. Рекомендації щодо застосування критеріїв оцінювання якості освітньої програми / Затверджено Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти 17 листопада 2020 року: / ТОВ «Український освітянський видавничий центр «Оріон»». Київ, 2020. 66 с.

програм третього рівня вищої освіти (додаток до «Методичних рекомендацій для експертів Національного агентства щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми»).

URL: <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/>

12. Керівникам вищих навчальних закладів : лист МОН України від 28.04.2017 No1/9-239.
URL: <https://pstu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/01/>

Гарант освітньої програми,
доктор географічних наук,
професор кафедри географії та методики її навчання

Мирослав СИВИЙ

Програма схвалена на засіданні
кафедри географії та методики її навчання
Протокол № 12 від 07 травня 2025 року

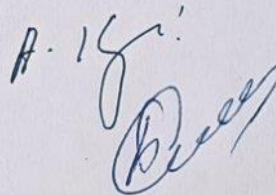
Завідувач кафедри географії та методики
її навчання доктор географічних наук, професор

Леся ЗАСТАВЕЦЬКА

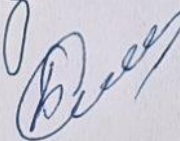
Програма затверджена вченою радою
географічного факультету
Протокол № 10 від 28.05.2025 року

Голова вченої ради факультету

Андрій КУЗИШИН

Керівник навчально-наукового
центру якості освіти

Ольга ПЕЖИНСЬКА

Освітня програма рекомендована до впровадження вченою радою
Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Протокол № 14 від 24.06. 2025 р.

Учений секретар університету

Галина ДРАПАК